Dosarul nr. 2-4958/24 /2-24038196-12-2-08042024/

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

07 iunie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Angela Ciubotaru,
Grefier Ionela Ceborciu,
Cu participarea:

examinând în ședință de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Codreanu Olesea împotriva lui Codreanu Mihail cu privire la încasarea pensiei de întreținere.

c o n s t a t ă:

La 05 aprilie 2024 Codreanu Olesea prin intermediului avocatului stagiar Ojoga Mariana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Codreanu Mihail cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii depuse, la data de ***** a fost încheiată căsătoria între reclamanta și pârâtul, care a fost înregistrată de Oficiul stare civilă Botanica, mun. Chișinău. La data de ***** s-a născut copil *****.

Susține reclamanta, că la 17.10.2023 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Codreanu Mihail, ulterior concretizată, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama și compensarea cheltuielilor de judecată, acordarea dreptului de perfecta actele în vederea redobândirii cetățeniei României, a actelor de identitate și de stare civilă românești și pașaportul românesc pe numele copilului minor *****, fără acordul tatălui Codreanu Mihail, până la vârsta de 18 ani a copilului. Dosarul se află în examinare, iar ultima ședința de judecată a fost întreruptă pentru pregătirea pledoariilor.

Ținând cont că pârâtul nu participă la întreținerea fiicei, solicită reclamanta încasarea din contul acestuia în beneficiul său a pensiei de întreținere pentru copilului minor în suma de 4000 lei.

În ședința de judecată reclamanta și prezentatul acesteia nu s-au prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsa acestora. /f.d.27,31/

În ședința de judecată pârâtul nu s-a prezentat, referința n-a depus, fiind citat legal. /f.d.25/

În circumstanțele enunțate, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, instanța de judecată conchide că cererea de chemare în judecată urmează a fi admisă, reieșind din motivele expuse infra.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Din lucrările dosarului rezultă că, la data de ***** a fost încheiată căsătoria între Codreanu Mihail și Codreanu Olesea, fapt confirmat prin certificat de căsătorie nr. ***** eliberat de OSC sectorul Botanica, mun. Chișinău. /f.d.9/

La fel, se constată, că părțile litigante, Codreanu Olesea și Codreanu Mihail, sunt părinții copilului minor *****, a. n. *****. /f.d.10/.

Căsătoria încheiată între Codreanu Mihail și Codreanu Olesea a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-21040/23 din 16.04.2023. /f.d.30/

La fel, potrivit hotărârii menționate, domiciliul copilului minor ***** a fost stabilit cu mama Codreanu Olesea. /f.d.30/

Instanța atestă din înscrisurile anexate la materialele cauzei civile că, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, copilul minor locuiește cu mama. /f.d.20/

Conform art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Potrivit art. 62 alin. (1) și (3) Codul familiei, drepturile părinților nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinții nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a copilului.

Toate problemele privind educația și instruirea copilului se soluționează de către părinți de comun acord, ținându-se cont de interesele și de părerea copilului.

Din dispozițiile art. 16 din Legea privind drepturile copilului, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceștia, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul copilului.

Conform art. 17 din Legea privind drepturile copilului, copilul separat de un părinte sau de ambii părinți, care locuiește în Republica Moldova sau în oricare altă țară, are

dreptul să întrețină relații personale și contacte directe regulate cu cei doi părinți ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

Prin prisma art. 64 alin. (1) Codul familiei, părintele care locuiește împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil și celălalt părinte care locuiește separat, cu excepția cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică.

Totodată, conform art. 9 alin. (1) și (3) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului adoptată la New York la 20 noiembrie 1989, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară în interesul superior al copilului. Statele părți vor respecta dreptul copilului care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre ei de a întreține relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, în mod regulat, exceptând cazul în care acest lucru contravine interesului suprem al copilului.

La caz, instanța reține prevederile art. 18 alin. (1) din Convenția sus menționată, care stabilesc că, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului.

Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, ***în primul rând, în interesul suprem al copilului***.

Astfel, interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța se conduce pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților ci și vârsta copilului, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care lau manifestat față de copil, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinți și copil, între copil și alți membri ai familiei extinse.

Potrivit prevederilor art. 58 Codul familiei, ***părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii***, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Conform art. 60 alin.(1) și (2) Codul Familiei, părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Potrivit art. 74 al aceluiași act normativ, părinţii ***sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori*** şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu

participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere ***se încasează pe cale judecătorească***, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

În acord cu prevederile alin. (1), (2) al art. 75 din Codul Familiei al RM, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulţi copii.

Cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Conform art. 76 din Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Din sensul art. 75 din Codul familiei rezultă că, starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile, etc.). Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, precum: numărul copiilor, a persoanelor aflate la întreţinere, etc. Sintagma alte circumstanţe importante, stipulată la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot potrivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex.: chestiuni de ordin medical).

Întru respectarea prevederilor menționate mai sus, urmează a ține cont de principiului interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Instanța de judecată menționează că, obligația părinților de a-și întreține copiii minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin. (2) din Constituția

Republicii Moldova care expres prevede că, părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

Instanța de judecată a constatat că, între părțile la proces nu există un acord referitor la întreținerea copilului minor, fapt ce denotă că, în interesul superior al copilului, în lipsa unui acord dintre părinți, cuantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori urmează a fi stabilit de către instanța de judecată.

Este de menționat că, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

Temeiul de bază al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor părinţilor şi copiilor este apariţia (naşterea) copiilor de la părinţii acestora, certificată în ordinea prevăzută de lege. Apariţia raporturilor părinteşti este precedată de: faptul naşterii copilului; faptul ce ține de legătura de rudenie; stabilirea apariţiei copilului în modul prevăzut de legislaţie. Obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere.

Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nici o incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

Prin urmare, reieșind din contextul normelor legale menționate în coroborare cu pretenția reclamantei referitor la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, instanța de judecată conchide de a determina, în interesul superior al copilului minor, o sumă bănească fixă în mărime de 4000 lei lunar până la atingerea majoratului de către copilul.

La caz, se reține că, mărimea sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu art.76 alin. (1) Codul familiei, se determină de instanţa judecătorească, ținându-se cont de minimul de existent stabilit de Biroul Național de Statistică, starea materială şi familială a părţilor şi păstrându-se, pe cât este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copiilor, prin urmare în cazul dat suma de 4000 lei lunar, în viziunea instanței, ar fi una rezonabilă, această sumă ar asigura, pe cât se poate, un trai decent și totodată nu este o sumă împovărătoare, raportată la realitățile economico-financiare și necesităților de întreținere a unui copil.

Instanța menționează că suma pensiei de întreținere a copilului minor trebuie să fie reală şi necesară, însă să nu fie în detrimentul celuilalt părinte, iar în cazul dat pensia de întreținere în sumă de 4000 lei, corespunde în mod real nevoilor minorului și necesităților de întreținere la această vârstă.

În aceiași ordine de idei, instanța consideră oportun în cazul dat de a menționa și prevederile art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la

drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, care prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Situație de acest fel este reglementată şi în art. 27 alin. (2) din Convenţie, care prevede că părinților şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, reglementările menționate arată că, conform legislației, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor, atunci pensia pentru întreținerea copilului minor în mărime de 4000 lei lunar este una rezonabilă și va asigura pe cât este posibil un trai de viață decent al copilului.

Având în vedere pretențiile reclamantului, interesul superior al copilului minor, obligația impusă instanței prin prisma art. 38 alin. (2) lit. c) Codul familiei, conchide de a admite cererea și a stabili prin hotărâre judecătorească cuantumul pensiei de întreținerea copilului minor.

Din motivele expuse supra, instanța de judecată conchide asupra încasării de la Codreanu Mihail în beneficiul Olesei Codreanu suma de 4000 (patru mii) lei cu titlu de pensie de întreţinere pentru copilul minor *****, a.n. *****, începînd cu data depunerii prezentei acțiuni 05.04.2024 şi pînă la atingerea majoratului de către copil.

În acest sens, instanța de judecată consideră oportun de a face referire la Declaraţia drepturilor copilului din 1959 unde este precizat că: „Copilul se va bucura de o protecţie specială şi i se vor oferi facilităţi prin lege şi prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală şi socială normale, în condiţiile libertăţii şi demnităţii. În adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului”.

Conform art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 83 alin. (2) CPC, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul şi valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Din sensul art. 1 din Legea taxei de stat Nr. 213 din 31.07.2023 rezultă că, taxa de stat este o sumă de bani care se percepe de către organele de stat și de către alte entități împuternicite special pentru acest fapt de la persoanele fizice și juridice în ale căror interese se efectuează acțiuni sau se eliberează documente.

Potrivit art. 5. din Legea taxei de stat, scutirile de taxa de stat și de taxa de timbru sunt expuse în anexa nr. 2.

Astfel, potrivit pct. 1.1.2 din anexa nr. 2 al Legii taxei de stat, se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată, reclamanții în acțiunile privind încasarea pensiei de întreținere.

În corespundere cu prevederile art. 98 alin. (1) CPC, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 87 alin. (1) lit. c) CPC, valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

Astfel, luând în considerație dispozițiile legale citate supra, instanța de judecată consideră oportună încasarea de la Codreanu Mihail în contul statului suma de suma de 1440 (una mie patru sute patruzeci) lei cu titlu de taxa de stat, de la care a fost scutită reclamanta la depunerea prezentei acțiuni prin efectul legii.

În conformitate cu art. art. 236-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e :

Se admite cererea de chemare în judecată.

Se încasează lunar de la Codreanu Mihail în beneficiul Olesei Codreanu suma de 4000 (patru mii) lei cu titlu de pensie de întreţinere pentru copilul minor *****, a.n. *****, începînd cu data depunerii prezentei acțiuni 05.04.2024 și pînă la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează de la Codreanu Mihail în contul statului suma de 1440 (una mie patru sute patruzeci) lei cu titlu de taxa de stat, de la care a fost scutită reclamanta la depunerea prezentei acțiuni prin efectul legii.

Prezenta hotărîre, se execută imediat, cu condiția respectării termenului legal pentru executare benevolă.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 30 zile de la pronunțare, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecător Angela CIUBOTARU